

II

(Retsakter, hvis offentliggørelse ikke er obligatorisk)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS HENSTILLING

af 20. december 2006

om beskyttelse af mindreårige og den menneskelige værdighed og om berigtigelsesretten i forbindelse med den europæiske industris konkurrenceevne inden for audiovisuelle tjenester og online-informationstjenester

(2006/952/EF)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION

—
som henviser til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 157,

som henviser til forslag fra Kommissionen,

som henviser til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg ⁽¹⁾,

efter høring af Regionsudvalget,

som træffer afgørelse efter proceduren i traktatens artikel 251 ⁽²⁾,
og

som tager følgende i betragtning:

- (1) I artikel 1 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder ⁽³⁾ («charteret») anerkendes den menneskelige værdigheds ukrænkelighed, og det fastsættes, at den skal respekteres og beskyttes. I chartrets artikel 24 fastsættes det, at børn har ret til den beskyttelse og omsorg, der er nødvendig for deres trivsel, og at barnets tarv skal komme i første række i alle handlinger vedrørende børn, uanset om de udføres af offentlige myndigheder eller private institutioner.
- (2) Den Europæiske Union bør orientere sin politiske virksomhed med henblik på at beskytte princippet om respekt for den menneskelige værdighed mod ethvert anslag.

- (3) Det er nødvendigt at indføre lovgivningsforanstaltninger på EU-plan vedrørende beskyttelse af mindreåriges fysiske, psykiske og moralske udvikling i forbindelse med det indhold, der udbydes af alle audiovisuelle tjenester og informationstjenester, og hindre mindreåriges adgang til upassende udsendelser eller tjenester for voksne.

- (4) Som følge af den stadige udvikling af nye informations- og kommunikationsteknologier er der et presserende behov for, at Fællesskabet sikrer en fuldstændig og hensigtsmæssig beskyttelse af borgernes interesser på området ved at sikre, dels at informationstjenesteydelser frit kan formidles og udveksles, og dels at indholdet er lovligt, respekterer princippet om den menneskelige værdighed og ikke skader mindreåriges integrerede udvikling.

- (5) Fællesskabet har allerede været aktivt på området for audiovisuelle tjenester og informationstjenester med henblik på at tilvejebringe de nødvendige forudsætninger for at kunne sikre den fri bevægelighed for fjernsynsudsendelser og andre informationstjenester under overholdelse af principperne om fri konkurrence samt ytrings- og informationsfrihed, men det bør gøre en mere målrettet indsats på området ved at vedtage foranstaltninger til beskyttelse af forbrugerne og bekæmpelse af enhver form for tilskyndelse til forskelsbehandling på grund af køn, race eller etnisk oprindelse, religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering. Sådanne foranstaltninger bør finde en balance mellem på den ene side beskyttelse af individuelle rettigheder og på den anden side ytringsfrihed, ikke mindst når det gælder medlemsstaternes ansvar for at definere begrebet tilskyndelse til had eller forskelsbehandling i overensstemmelse med deres nationale lovgivning og moralske værdier.

⁽¹⁾ EFT C 221 af 8.9.2005, s. 87.

⁽²⁾ Europa-Parlamentets udtalelse af 7.9.2005 (EUT C 193 E af 17.8.2006, s. 217), Rådets fælles holdning af 21. september 2006 (endnu ikke offentliggjort i EUT) og Europa-Parlamentets holdning af 12.12.2006 (endnu ikke offentliggjort i EUT).

⁽³⁾ EFT C 364 af 18.12.2000, s. 1.

- (6) Rådets henstilling 98/560/EF af 24. september 1998 om udvikling af den europæiske industris konkurrenceevne inden for audiovisuelle tjenester og informationstjenester gennem fremme af nationale rammer, der tager sigte på at opnå en sammenlignelig og effektiv beskyttelse af mindreårige og den menneskelige værdighed ⁽¹⁾, er den første retsakt på fællesskabsplan, der i sin betragtning (5) omhandler beskyttelse af mindreårige og den menneskelige værdighed i forbindelse med audiovisuelle tjenester og informationstjenester, der stilles til rådighed for offentligheden, uanset distributionsmetoden. Artikel 22 i Rådets direktiv 89/552/EØF af 3. oktober 1989 om samordning af visse love og administrative bestemmelser i medlemsstaterne vedrørende udøvelse af tv-radiospredningsvirksomhed ⁽²⁾ (»fersyn uden grænser-direktivet«) har allerede direkte behandlet spørgsmålet om beskyttelse af mindreårige og den menneskelige værdighed i forbindelse med tv- og radiospredning.
- (7) Det foreslås, at Rådet og Kommissionen bør være særlig opmærksomme på anvendelsen af denne henstilling i forbindelse med revision, forhandling eller indgåelse af nye partnerskabsaftaler eller samarbejdsprogrammer med tredjelande i betragtning af, at producenter, distributører og leverandører af audiovisuelt indhold og internetadgang har international karakter.
- (8) Ved beslutning nr. 276/1999/EF ⁽³⁾ vedtog Europa-Parlamentet og Rådet en flerårig EF-handlingsplan til fremme af en mere sikker anvendelse af internettet ved bekæmpelse af ulovligt og skadeligt indhold på globale net (»handlingsplanen for et sikrere internet«).
- (9) Ved Europa-Parlamentets og Rådets beslutning nr. 1151/2003/EF ⁽⁴⁾ blev handlingsplanen for et sikrere internet forlænget med to år, og dens anvendelsesområde blev ændret til også at omfatte foranstaltninger til fremme af informationsudveksling og koordinering med de relevante aktører på nationalt plan samt særlige bestemmelser for tiltrædelseslandene.
- (10) I Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/31/EF af 8. juni 2000 om visse retlige aspekter af informations-samfundstjenester, navnlig elektronisk handel, i det indre marked ⁽⁵⁾ gøres der rede for visse retlige begreber, og visse aspekter harmoniseres, så man i forbindelse med informations-samfundstjenester får det fulde udbytte af principperne for det indre marked. En række bestemmelser i direktiv 2000/31/EF er også relevante for beskyttelsen af mindreårige og den menneskelige værdighed, herunder især artikel 16, stk. 1, litra e), der bestemmer, at medlemsstaterne og Kommissionen skal tilskynde til udarbejdelse af adfærdskodekser vedrørende beskyttelse af mindreårige og den menneskelige værdighed.
- (11) Medielandskabet, der er under stadig forandring som følge af nye teknologier og mediefornyelse, gør det nødvendigt at lære børn samt forældre, undervisere og lærere at anvende audiovisuelle tjenester og online-informationstjenester effektivt.
- (12) Generelt er den audiovisuelle sektors selvregulering et effektivt supplerende, men ikke tilstrækkeligt middel til at beskytte mindreårige mod meddelelser med skadeligt indhold. Udviklingen af et europæisk audiovisuelt område baseret på ytringsfrihed og respekt for de borgerlige rettigheder bør hvile på løbende dialog mellem nationale og europæiske lovgivere, reguleringsmyndigheder, industrien, sammenslutninger, borgere og samfundet som sådant.
- (13) Under den offentlige høring vedrørende Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/36/EF af 30. juni 1997 om ændring af Rådets direktiv 89/552/EØF om samordning af visse love og administrative bestemmelser i medlemsstaterne vedrørende udøvelse af tv-spredningsvirksomhed ⁽⁶⁾, blev det foreslået, at behovet for at indføre foranstaltninger vedrørende mediekendskab skulle indgå i de emner, der omhandles i henstilling 98/560/EF.
- (14) Kommissionen tilskynder til samarbejde og udveksling af erfaringer og god praksis mellem eksisterende selvregulerende og samregulerende organer, der beskæftiger sig med evaluering eller klassificering af audiovisuelt indhold, uanset hvordan udbredelsen sker, for at gøre alle brugere, herunder især forældre, undervisere og lærere, i stand til at anmelde ulovligt indhold, og vurdere indholdet af audiovisuelle tjenester og online-informationstjenester samt lovligt indhold, som kan skade mindreåriges fysiske eller psykiske udvikling.
- (15) Som foreslået under den offentlige høring vedrørende direktiv 97/36/EF bør berigtigelsesretten eller tilsvarende foranstaltninger finde anvendelse på online-medier under hensyntagen til det pågældende medies og den pågældende tjenestes særlige karakteristika.

⁽¹⁾ EFT L 270 af 7.10.1998, s. 48.

⁽²⁾ EFT L 298 af 17.10.1989, s. 23. Ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/36/EF (EFT L 202 af 30.7.1997, s. 60).

⁽³⁾ Europa-Parlamentets og Rådets beslutning nr. 276/1999/EF af 25. januar 1999 om vedtagelse af en flerårig EF-handlingsplan til fremme af en mere sikker anvendelse af Internettet ved bekæmpelse af ulovligt og skadeligt indhold på globale net (EFT L 33 af 6.2.1999, s. 1). Senest ændret ved beslutning nr. 787/2004/EF (EUT L 138 af 30.4.2004, s. 12).

⁽⁴⁾ Europa-Parlamentets og Rådets beslutning nr. 1151/2003/EF af 16. juni 2003 om ændring af beslutning nr. 276/1999/EF om vedtagelse af en flerårig EF-handlingsplan til fremme af en mere sikker anvendelse af internettet ved bekæmpelse af ulovligt og skadeligt indhold på globale net (EUT L 162 af 1.7.2003, s. 1).

⁽⁵⁾ EFT L 178 af 17.7.2000, s. 1.

⁽⁶⁾ EFT L 202 af 30.7.1997, s. 60.

- (16) I Rådets resolution af 5. oktober 1995 om kvinders og mænds image i reklamer og medier⁽¹⁾ opfordres medlemsstaterne og Kommissionen til at træffe passende foranstaltninger for at fremme et realistisk og forskelligartet billede af kvinders og mænds muligheder og kvalifikationer i samfundet.
- (17) Under behandlingen af forslaget til Rådets direktiv om gennemførelse af princippet om ligebehandling af kvinder og mænd i forbindelse med adgang til og levering af varer og tjenesteydelser noterede Kommissionen sig, at den måde, hvorpå kønnene fremstilles i medier og reklamer, rejser vigtige spørgsmål om beskyttelse af mænds og kvinders værdighed, men konkluderede, at det på baggrund af andre grundlæggende rettigheder, herunder mediernes frihed og pluralisme, ikke var hensigtsmæssigt at behandle disse spørgsmål i det pågældende forslag, men at den skulle gøre stillingen op med hensyn til disse spørgsmål.
- (18) Det bør tilstræbes på nationalt plan at tilskynde sektoren for audiovisuelle tjenester og online-informationstjenester til — under overholdelse af ytrings- og pressefriheden — at undgå og bekæmpe enhver forskelsbehandling på grund af køn, race eller etnisk oprindelse, religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering i disse medier og i alle reklamer, herunder i de nye reklameteknikker.
- (19) Denne henstilling omfatter den nye teknologiske udvikling og kompletterer henstilling 98/560/EF. Som følge af de teknologiske fremskridt omfatter dens anvendelsesområde de audiovisuelle tjenester og online-informationstjenester, der stilles til rådighed for offentligheden via faste eller mobile elektroniske netværk.
- (20) Denne henstilling hindrer på ingen måde medlemsstaterne i at anvende deres forfatningsretlige bestemmelser og andre retsfor skrifter samt deres retspraksis i forbindelse med ytringsfrihed —
- behørigt hensyn til de enkelte mediers særlige karakteristika.
2. Med henblik på at tilskynde til ibrugtagning af teknologiske nyskabelser som supplement til og i overensstemmelse med eksisterende foranstaltninger af lovgivningsmæssig og anden art vedrørende radio- og tv-spredningstjenester og i tæt samarbejde med de berørte parter:
- a) at fremme foranstaltninger, der kan sætte mindreårige i stand til at anvende audiovisuelle tjenester og online-informationstjenester på ansvarlig måde, navnlig ved at forældre, undervisere og lærere gøres mere bevidste om de nye tjenesters potentiale og om de relevante midler til beskyttelse af mindreårige, især gennem programmer for mediekendskab eller -uddannelse og f. eks. ved løbende uddannelse inden for skolernes undervisning
- b) hvor det er hensigtsmæssigt og nødvendigt, at fremme foranstaltninger, der gør det lettere at identificere og få adgang til kvalitetsindhold og -tjenester for mindreårige, også på undervisningsinstitutioner og offentlige steder
- c) at fremme foranstaltninger med henblik på at orientere borgerne bedre om de muligheder, internettet giver
- Eksempler på mulige foranstaltninger for mediekendskab findes i bilag II.
3. At fremme ansvarligheden hos fagfolk, formidlere og brugere, der beskæftiger sig med de nye kommunikationsmidler som f.eks. internettet ved:
- a) at tilskynde sektoren for audiovisuelle tjenester og online-informationstjenester til under overholdelse af ytrings- og pressefriheden at undgå forskelsbehandling på grund af køn, race eller etnisk oprindelse, religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering i alle audiovisuelle tjenester og online-informationstjenester, og til at bekæmpe en sådan forskelsbehandling
- b) at tilskynde til årvågenhed og anmeldelse af sider, der anses for ulovlige, jf. dog direktiv 2000/31/EF,
- c) at udarbejde en adfærdskodeks i samarbejde med fagfolk og reguleringsmyndigheder på nationalt og på fællesskabsplan;
4. At fremme foranstaltninger for at bekæmpe alle ulovlige aktiviteter på internettet, der er skadelige for mindreårige, og for at gøre det til et sikrere medium; bl.a. kunne følgende foranstaltninger overvejes:
- a) at indføre et kvalitetsmærke for udbyderne, således at brugerne let kan se, om en bestemt udbyder er omfattet af en adfærdskodeks eller ej
- b) at oprette passende midler til anmeldelse af ulovlige og/eller mistænkelige aktiviteter på internettet.

HENSTILLER AT:

I. Medlemsstaterne som led i bestræbelserne på at fremme udviklingen af sektoren for audiovisuelle tjenester og online-informationstjenester træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre beskyttelse af mindreårige og den menneskelige værdighed inden for samtlige audiovisuelle tjenester og online-informationstjenester ved:

1. At påtænke indførelse i deres nationale lovgivning eller praksis af foranstaltninger for berigtigelsesretten eller tilsvarende foranstaltninger i forbindelse med online-medier under overholdelse af de nationale lovgivninger og forfatningsretlige bestemmelser, uden at dette udelukker muligheden for at tilpasse udøvelsen af denne ret under

⁽¹⁾ EFT C 296 af 10.11.1995, s. 15.

II. Sektoren for audiovisuelle tjenester og online-informations-tjenester og andre berørte parter, at de:

1. Træffer positive foranstaltninger til gavn for mindreårige, herunder initiativer, der kan lette deres adgang til audiovisuelle tjenester og online-informationstjenester, samtidig med at potentielt skadeligt indhold undgås, f.eks. ved hjælp af filtreringssystemer. Sådanne foranstaltninger kan omfatte harmonisering gennem samarbejde mellem medlemsstaternes regulerende, selvregulerende og samregulerende organer og gennem udveksling af god praksis vedrørende f.eks. et system af fælles beskrivende symboler eller advarsler, der viser alderskategorien og/eller de indholdselementer, der ligger til grund for en bestemt aldersanbefaling, hvilket vil kunne hjælpe brugerne med at vurdere indholdet af audiovisuelle tjenester og online-informationstjenester. Det kan f.eks. ske ved hjælp af de foranstaltninger, der beskrives i bilag III.
2. Undersøger muligheden for at etablere filtre, der forhindrer internetadgang for data, der krænker den menneskelige værdighed.
3. Træffer foranstaltninger med henblik på at styrke anvendelsen af mærkningssystemer for materiale, der formidles via internettet.
4. Overvejer effektive midler til at undgå og bekæmpe forskelsbehandling på grund af køn, race eller etnisk oprindelse, handicap, alder eller seksuel orientering i audiovisuelle tjenester og online-informationstjenester og til at fremme et realistisk og forskelligartet billede af kvinders og mænds muligheder og kvalifikationer i samfundet.

BEMÆRKER, AT KOMMISSIONEN:

1. Har til hensigt, inden for rammerne af det flerårige fællesskabsprogram (2005-2008) om fremme af en sikrere brug af internettet og nye online-teknologier, at fremme oplysningsaktiviteter, som henvender sig til borgerne på europæisk plan, for ved hjælp af alle kommunikationsmidler at oplyse offentligheden om fordelene og de eventuelle risici ved internettet, om, hvordan det bruges ansvarligt og sikkert, om

hvordan der indgives klager, og om hvordan forældrekontrol aktiveres. Specifikke kampagner kan rettes til målgrupper som f.eks. skoler, forældreforeninger og brugere.

2. Har til hensigt at undersøge muligheden for at indføre et gratis europæisk telefonnummer eller udvide en eksisterende tjeneste for at bistå internetbrugerne ved at henvise dem til bestående klageordninger og oplysningskilder og give forældrene oplysninger om filtreringssoftwares effektivitet.
3. Har til hensigt at undersøge muligheden for at støtte indførelsen af et generisk andenordensdomænenavn, som er forbeholdt kontrollerede websider, der forpligter sig til at respektere mindreårige og deres rettigheder, som f.eks. KID.eu.
4. Fortsat opretholder en løbende, konstruktiv dialog med indholdsleverandørernes organisationer, forbrugerorganisationerne og alle berørte parter.
5. Har til hensigt at fremme og støtte de selvregulerende institutioners sammenslutning i net og deres indbyrdes udveksling af erfaringer med henblik på at vurdere adfærdskodeksernes effektivitet og de metoder, der er baseret på selvregulering, for at sikre så høje standarder for beskyttelse af mindreårige som muligt.
6. Har til hensigt på grundlag af oplysninger fra medlemsstaterne at forelægge en rapport for Europa-Parlamentet og Rådet om gennemførelsen og effektiviteten af de foranstaltninger, der er omhandlet i denne henstilling, og at revidere henstillingen, hvis og når behovet måtte opstå.

Udfærdiget i Bruxelles, den 20. december 2006

På Europa-Parlamentets vegne

J. BORRELL FONTELLES

Formand

På Rådets vegne

J. KORKEAOJA

Formand

BILAG I

VEJLEDENDE RETNINGSLINJER FOR GENNEMFØRELSE PÅ NATIONALT PLAN AF FORANSTALTNINGER I NATIONAL LOVGIVNING ELLER PRAKSIS TIL SIKRING AF BERIGTIGELSESRETEN ELLER TILSVARENDE FORANSTALTNINGER OVER FOR ONLINE-MEDIER

Formålet er at indføre foranstaltninger i medlemsstaternes nationale lovgivning eller praksis med henblik på at sikre berigtigelsesretten eller tilsvarende foranstaltninger over for online-medier, under overholdelse af de nationale lovgivninger og forfatningsretlige bestemmelser, og uden at dette udelukker muligheden for at tilpasse denne ret under behørigt hensyn til de enkelte mediers særlige karakteristika.

Udtrykket »medium« henviser til enhver kommunikationsteknik til online-spredning til offentligheden af redigerede oplysninger såsom aviser, tidsskrifter, radio, fjernsyn og webbaserede nyhedstjenester.

Med forbehold af medlemsstaternes øvrige civilretlige, administrative og strafferetlige bestemmelser bør alle fysiske og juridiske personer uanset nationalitet, hvis legitime interesser, herunder navnlig — men ikke udelukkende — ære og rygte, er blevet krænket ved en påstand i en publikation eller en transmission, have ret til berigtigelse eller tilsvarende foranstaltninger. Medlemsstaterne bør sikre, at den faktiske udøvelse af berigtigelsesretten eller tilsvarende foranstaltninger ikke hindres af urimelige regler eller betingelser.

Berigtigelsesretten eller tilsvarende foranstaltninger bør gælde over for audiovisuelle tjenester og online-informationstjenester under en medlemsstats myndighed.

Medlemsstaterne bør træffe de foranstaltninger, der er nødvendige for at indføre retten til berigtigelse eller tilsvarende foranstaltninger, og fastlægge den procedure, der skal gælde for udøvelsen heraf. De bør navnlig sikre, at fristen for udøvelse af berigtigelsesretten eller tilsvarende foranstaltninger er tilstrækkelig, og at de nærmere regler er af en sådan art, at denne ret eller disse foranstaltninger på passende måde kan udøves af fysiske eller juridiske personer, der er bosat eller etableret i andre medlemsstater.

Berigtigelsesretten kan sikres ikke blot ved lovgivning, men også ved samregulering eller selvregulering.

Berigtigelsesretten er en særlig velegnet klageform i online-miljøet i betragtning af muligheden for øjeblikkelig at reagere på de anfægtede oplysninger og den lethed, hvormed det rent teknisk er muligt at vedføje svarene fra de berørte personer. Dog bør berigtigelsen finde sted inden for en rimelig frist efter fremsættelsen af anmodningen herom samt på et tidspunkt og i en form, der er passende i forhold til den publikation eller transmission, anmodningen vedrører.

Der bør fastsættes bestemmelser for, hvordan tvister om udøvelse af berigtigelsesretten eller tilsvarende foranstaltninger kan indbringes for domstolene eller tilsvarende uafhængige organer.

En anmodning om anvendelse af berigtigelsesretten eller tilsvarende foranstaltninger kan afvises, hvis ansøgeren ikke har en legitim interesse i offentliggørelsen af en sådan berigtigelse, eller hvis berigtigelsen ville indebære en strafbar handling, udsætte indholdsudbyderen for civile søgsmål eller krænke den offentlige moral.

Berigtigelsesretten står med forbehold af andre klageformer til rådighed for personer, hvis værdighed, ære, omdømme eller privatliv er blevet krænket i medierne.

BILAG II

Eksempler på mulige foranstaltninger for mediekendskab:

- a) Løbende uddannelse af undervisere og lærere i samarbejde med sammenslutninger til beskyttelse af børn i anvendelse af internettet som led i skolernes undervisning for at sikre konstant opmærksomhed på de eventuelle risici, der er forbundet med anvendelse af internettet og især af chatrooms og fora.
- b) Indførelse af specifik undervisning i internettet for børn fra en tidlig alder omfattende lektioner med adgang for forældrene.
- c) En integreret uddannelsesstrategi, der samordnes med undervisningsplanerne og undervisningsprogrammer om mediekendskab for at oplyse om, hvordan internettet anvendes ansvarligt.
- d) Tilrettelæggelse af nationale oplysningskampagner for borgerne under anvendelse af alle kommunikationsmidler for at oplyse om, hvordan internettet anvendes ansvarligt.
- e) Uddeling af informationsmateriale om de eventuelle risici, der er forbundet med anvendelse af internettet (»sikker surfing på internettet«, »frafiltrering af uønskede meddelelser«), og om oprettelse af hotlines, hvortil der kan sendes anmeldelser af eller klager over skadeligt eller ulovligt indhold.
- f) Passende foranstaltninger til oprettelse af telefonhotlines eller forbedring af deres kapacitet med henblik på at gøre det lettere at indgive klager og gøre det muligt at anmelde skadeligt eller ulovligt indhold.

BILAG III

Eksempler på mulige foranstaltninger, industrien og de berørte parter kan træffe for mindreårige:

- a) Systematisk stille et effektivt, opdaterbart og let anvendeligt filtreringssystem til rådighed for brugerne, når de tegner et abonnement hos en internetudbyder.
 - b) Tilbyde adgang til tjenester, der særligt er beregnet på børn, og som er udstyret med automatiske filtreringssystemer, der drives af internetudbyderne og mobilselskaberne.
 - c) Indføre incitamenter til en regelmæssigt opdateret beskrivelse af de tilbudte websteder for at gøre det lettere at klassificere webstederne og vurdere indholdet af dem.
 - d) Udstyre alle søgemaskiner med bannere, der gør opmærksom på, at der findes oplysninger om både ansvarlig brug af internettet og oplysninger om telefonhotlines.
-